

храни и не дава млѣко. По тоя начинъ наждето да се обърнешъ, ще видишъ, какъ безпомощно, какъ трогателно се бори планинецътъ за прехраната си и съ чудна упоритостъ държи за старото стопанисване, което новитѣ нужди, повишени и разширени, застрашаватъ и отричатъ.

Историческата истина, че земята привързва къмъ себе си, тукъ най-ясно се потвърждава. Тая земя, майка-кърмачка, често пѣти не дава нищо, но обитаващиятъ я планинецъ ѝ прощава, държи упорито за нея и се надѣва отъ днесъ за утре. . .

Уви, тия надежди сж праздни! Всѣкидневниятъ коравъ залъкъ на планинеца е свидетелъ и доказателство за това. А трѣбва да се живѣе и да се създадатъ блага за повече хора, за нарастващето поколѣние. Не може да се стои на едно мѣсто. Трѣбва движене, напредъкъ, приспособение. Налага се, следователно, общъ критически прегледъ върху стопанскитѣ условия и похвати на балканското население у насъ. Налага се ревизия на досегашното. Тая ревизия на досегашнитѣ стопански източници въ балкана не трѣбва да бжде дѣло само на частната инициатива. Тя трѣбва да се подеме и проведе отъ самата държава, която има и дългъ, и срѣдства и авторитетъ, за да извърши съ успѣхъ една такава отъ голѣмо обществено-стопанско значение задача.

Действително, трѣбва да признаемъ, че, за да се промѣни стопанскиятъ битъ на балканското население у насъ, се изискватъ твърде много и разнообразни грижи и знания, подкрепени отъ огромни срѣдства. Но необходимостта го налага и тѣ трѣбва да се дадатъ.

Какъ трѣбва да се изразатъ тия грижи, подсказватъ особеноститѣ на досегашнитѣ стопански източници въ планинскитѣ кѣтове на страната. — Кжде ще се остави за главенъ поминѣкъ ползуването отъ горитѣ; кжде ще вземе преднина ливадарството и скотовѣдството; кжде ще се заздравятъ тютюневата култура и овошарството — това сж все въпроси, които трѣбва основно да разреши оная организирана и просвѣтна грижа, която трѣбва да пресѣе държавата.

Тая организирана основна грижа трѣбва да се подеме отъ частнитѣ стопани, отъ частната, груповата и дружествената самопомощъ, за да се превѣплоти въ резултати и успѣхи. Тукъ при тая частна самодейностъ младитѣ хора и поколѣния, по-просвѣтени въ селата, трѣбва да дадатъ примѣръ на инициатива и съзнание, та съ по-малко усилия и жертви да се разбие старата, напластена отъ вѣкове, стопанска система, за която най-здравео, но тѣй слѣпешката държатъ старитѣ и непросвѣтени наши стопани.